

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Heilig-Hartcollege te Waregem

Hoofdstructuur so

	Pedagogische eenheid	35691-35741-127605
	Instellingsnummer	35741
	Instelling	Heilig-Hartcollege
directeur		Jean-Marie NOREILLIE
adres		Stationsstraat 85 - 8790 WAREGEM
telefoon		056-60.17.07
fax		056-60.86.88
e-mail		jm.noreillie@collegewaregem.be
website/URL		http://www.collegewaregem.be
	Bestuur van de instelling	114207 - K.S.O. Waregem-Anzegem-Avelgem te WAREGEM
adres		Stationsstraat 85 - 8790 WAREGEM
	Scholengemeenschap	113233 - SGKSO Sint-Paulus te WAREGEM
adres		Stationsstraat 85 - 8790 WAREGEM
	CLB	114728 - Vrij CLB Weimeersen te WAREGEM
adres		Zuiderlaan 42 - 8790 WAREGEM
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	12/09/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	15/09/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	20/10/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Gino Malfait
	Teamleden	Henri Christiaen Herman Ros Liesbet Waumans
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. SAMENVATTING	6
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Frans in de derde graad Economie-moderne talen	8
3.2 Latijn in het keuzegedeelte van de basisopties Grieks-Latijn en Latijn, Latijn in het specifieke gedeelte van de pool Latijn in de tweede graad ASO (studierichtingen Grieks-Latijn en Latijn) en de derde graad ASO (studierichtingen Grieks-Latijn, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde) Grieks in het specifieke gedeelte van de pool Grieks in de derde graad ASO (studierichting Grieks-Latijn)	9
3.3 Toegepaste economie in de tweede graad Handel	10
3.4 Toegepaste economie in de derde graad Boekhouden-informatica	12
3.5 Basisvorming: Frans in de basisoptie Moderne wetenschappen	13
3.6 Muzikale opvoeding in de A-stroom (basisvorming) en ASO II,2	14
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.1 Professionalisering	15
4.2 Begeleiding	16
4.3 Evaluatie	17
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	18
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	19
6.1 Wat doet de school goed?	19
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
6.3 Wat moet de school verbeteren?	23
7. ADVIES	25
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	26

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De school (H.Hartcollege: pedagogische eenheid bestaande uit H.-Hartcollege, H.-Hartcollege 2 en H.Harthandelsinstituut in Waregem) kan inzake output goede resultaten voorleggen. Zo blijkt uit de profielen van de 3 scholen een hoog aantal A-attesten en bijzonder weinig C-attesten. Aansluitend zijn de doorstromingscijfers heel gunstig. Wat de resultaten in het vervolgonderwijs betreft, valt de hoge participatiegraad en het studiesucces op in het tso. Het studiesucces in de tso-richtingen Boekhouden-informatica en Handel ligt significant hoog. In het aso zijn de cijfers gelijklopend met de referentiewaarden wat de participatie betreft. Wat het studiesucces in het aso betreft, zijn er positieve uitschieters voor het universitair onderwijs vanuit de studierichtingen Economie-wiskunde, Latijn-wiskunde en Moderne talen-wetenschappen.

Het H.-Hartcollege heeft sedert de vorige schooldoorlichting (2002) onder meer ernstig werk gemaakt van studiebegeleiding. Een ankerpunt is daarbij de begeleiding op maat van de leerling gekoppeld aan de groei naar verzelfstandiging bij het studeren. Beleidsmatig is hiervoor volop de kaart getrokken van een ruime betrokkenheid van het lerarenteam. De rol van de klastitularis is daarin prioritair, in nauwe samenwerking met een specifieke cel leerlingenbegeleiding die per graad is uitgewerkt. In dialoog met de schoolleiding wordt geijverd om ook de betrokkenheid van alle vakleraren verder te bevorderen. Op deze manier werkt de school kwaliteitsvol en in team aan de studiebegeleiding als sleutel voor onderwijskwaliteit, gekoppeld aan het welbevinden van leerlingen, leraren en ouders. Dit etaleert de wijze waarop de school zowel de interne als externe communicatie verzorgt, in het bijzonder met de ouders.

De schoolleiding behartigt het personeelsbeleid met veel zorg. Dit weerspiegelt zich zowel in een degelijke aanvangsbegeleiding als in de deskundigheidsbevordering. De aanvangsbegeleiding komt sedert een heel aantal schooljaren een vrij grote groep nieuwe leraren ten goede vanuit de aanzienlijke groei van de school. De schoolleiding heeft een groot vertrouwen in het lerarenteam en in de vakgroepen. Toch blijkt niet elke vakgroep even professioneel te werk te gaan. Voor een aantal onderwijsitems is meer expliciete sturing en opvolging nodig om tot een goed rendement te komen. Dit is bijvoorbeeld het geval met het bestuderen en realiseren van de onderzoekscompetentie binnen de derde graad aso.

De school heeft wel een visie en een concept voor de realisatie van de specifieke eindtermen m.b.t. de onderzoekscompetentie ontwikkeld, maar die heeft het stadium van de uitvoering nog niet bereikt. Daardoor worden leerplandoelen die geënt zijn op die specifieke eindtermen niet gerealiseerd in de verschillende polen. Die onvoldoende leerplanrealisatie leidt echter niet tot een advies dat gunstig beperkt is in de tijd, omdat vastgesteld werd dat op schoolniveau de beleidskracht en op vakniveau de deskundigheid aanwezig zijn om deze tekortkoming zelf bij te sturen.

Eveneens sedert de vorige schooldoorlichting heeft de school aanzienlijke vooruitgang geboekt voor het geheel van de evaluatie. Meer en meer wordt de evaluatie benaderd als een wezenlijk element van het onderwijsleerproces. Er is ook groei aangaande het inzetten van nieuwe evaluatievormen. De oefening om de verhouding product-procesevaluatie per onderwijsvorm/graad in te kleuren lag nog niet op tafel. Deze kan mogelijks interessante perspectieven bieden voor het verder dynamiseren van de evaluatie. De rapporteringpraktijk zit in een fase van ontwikkeling met nog heel wat groeimarge bij de individuele leraar. Toch is het zo dat het leerlingvolgsysteem reeds stevig is uitgebouwd en veel info bundelt over de schoolse vorderingen, in combinatie met de psychosociale gegevens van de individuele leerling. Het geheel blijkt een kwalitatief instrument bij het verstrekte onderwijs, dat onder meer goed wordt ingezet bij de begeleidende klassenraden. Belangrijk aspect van de schoolwerking is ook het verder

streven naar het verminderen en wegwerken van de uitgestelde beslissing. Ook dit is t.a.v. de vorige schooldoorlichting grondig aangepakt.

De schoolleiding investeert ruim in de materiële omkadering en leermiddelen. Een en ander is het resultaat van een goed uitgebalanceerde langetermijnplanning. De goed onderhouden campus draagt bij tot het veilig en geordend schoolklimaat. De talrijke initiatieven inzake cultuur, sport, kunsteducatie en internationalisering zorgen voor een rijke invulling van de brede en harmonische vorming op schoolniveau. Dit alles creëert een vitaal elan, gekoppeld aan het engagement om de voortdurende uitdaging naar het stuwen van onderwijskwaliteit verder aan te gaan.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie structuuronderdelen/vakken en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus

Studierichting per graad		Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 1	A	Frans, Muzikale opvoeding	
Graad 1	Grieks-Latijn	Muzikale opvoeding	Latijn
Graad 1	Latijn	Muzikale opvoeding	Latijn
Graad 1	Moderne wetenschappen	Frans, Muzikale opvoeding	
Graad 2 ASO	Economie		Muzikale opvoeding
Graad 2 ASO	Grieks-Latijn		Latijn
Graad 2 ASO	Latijn		Latijn, Muzikale opvoeding
Graad 2 ASO	Wetenschappen		Muzikale opvoeding
Graad 3 ASO	Economie-moderne talen	Frans	Frans
Graad 3 ASO	Grieks-Latijn		Grieks, Latijn
Graad 3 ASO	Latijn-moderne talen		Latijn
Graad 3 ASO	Latijn-wetenschappen		Latijn
Graad 3 ASO	Latijn-wiskunde		Latijn

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde structuuronderdelen/vakken het volgende op:

3.1 Frans in de derde graad Economie-moderne talen

Voldoet niet

Motivering

- De leerplandoelen die betrekking hebben op de eindtermen van de basisvorming worden in voldoende mate gerealiseerd, zij het dat kennis en vaardigheden onvoldoende geïntegreerd worden in het leerstofaanbod. Grammatica, woordenschat en literatuur worden als afzonderlijke componenten behandeld.
- In de meeste leerstofpakketten leidt de geslaagde integratie van de vaardigheden tot een voldoende dekking van de leerplandoelen, al is leraarafhankelijk de invulling van schrijven en mondelinge interactie minimalistisch. De realisatie van de leerplandoelen m.b.t. spreken wordt in sommige lesgroepen verengd tot monologische taaltaken.
- Het vlot en verzorgd taalgebruik van de leraren en het consequent gebruik ervan in de lessen draagt bij tot de realisatie van een aantal doelstellingen m.b.t. de luistervaardigheid. De organisatie van studiereizen en uitwisselingen leidt eveneens tot leersituaties waarbij de leerlingen ondergedompeld worden in de doeltaal. Die activiteiten dragen ook bij tot de brede vorming en bevorderen de interculturele competentie, een leerplancomponent die in het leerstofaanbod veel aandacht krijgt.
- Het woordenschatonderwijs krijgt een ruime plaats in het curriculum. Het Frans vocabularium wordt zowel thematisch als occasioneel geëxploreerd, maar de verwerving en verwerking ervan variëren leraargebonden van een contextuele benadering naar het steriel memoriseren van contextloze tweetalige woordenlijsten en rijtjes taalhandelingen.
- De leerplandoelen die betrekking hebben op de specifieke eindtermen (SET) worden onvoldoende gerealiseerd. In de vrije ruimte komen interessante projecten aan bod waarmee een aantal specifieke eindtermen m.b.t. taal en communicatie, taal en cultuur en taal als systeem worden gerealiseerd, maar niet alle leerlingen hebben gekozen voor de taalgerichte projecten zodat die SET niet met alle leerlingen gerealiseerd worden.
- De specifieke eindtermen m.b.t. de onderzoekscompetentie (SET 16 tot 18) worden niet gerealiseerd. De school heeft een concept en een methodiek aangereikt, maar die werden door de vakgroep Frans en Engels niet uitgewerkt op vakniveau. Hierdoor ontbreekt in de pool Moderne talen het sluitstuk van een overigens goed georganiseerde leerbegeleiding op schoolniveau.
- Het leercomfort van de leerlingen wordt in sommige lesgroepen bevorderd door goed gestructureerd lesmateriaal, terwijl andere lesgroepen het moeten stellen met een weinig samenhangende cursus.
- De evaluatiepraktijk sluit onvoldoende aan bij de leerplandoelen. Vooral de integratie van kennis en vaardigheden gaat verloren in de vraagstelling. De oefeningen zijn overwegend contextloos en vertalingen zijn nog een frequent gehanteerde oefen- en toetsvorm. De taalkundige componenten worden op onnatuurlijk wijze gescheiden gehouden. Syntheseoefeningen waarbij leerlingen hun functionele kennis integraal moeten inzetten, zijn een zeldzaamheid.
- De puntenverdeling spoort met de gewichten die het leerplan aan de verschillende componenten toekent, maar die verhouding wordt scheefgetrokken doordat kenniselementen als vaardigheid gecatalogeerd worden. Dit is het geval voor de schrijfvaardigheid en de mondelinge proef. De vraagstelling voor de mondelinge proef is overwegend reproductief (bijv. over behandelde literaire en zakelijke teksten).
- De vakgroep is niet eendrachtig gericht op de uitbouw van een samenhangend en gelijkgericht curriculum. Dit resulteert in een divergerende onderwijs- en evaluatiepraktijk. De horizontale samenhang is afhankelijk van persoonlijke visies en affiniteiten. De verticale samenhang met de andere graden steunt enkel op een leerlijn voor grammatica. Groeikansen schuilen in collegiaal overleg op basis van gezamenlijke leerplanstudie en kruisbestuiving door samenwerking met de vakgroepen

van de andere talen. De deskundigheid is in ieder geval aanwezig om de noodzakelijke bijsturingen te realiseren en op schoolniveau is er voldoende beleidskracht om die in goede banen te leiden. De school zorgt ook voor een materiële omkadering die de leerplanrealisatie faciliteert.

**3.2 Latijn in het keuzegedeelte van de basisopties Grieks-Latijn en Latijn, Latijn in het specifieke gedeelte van de pool Latijn in de tweede graad aso (studierichtingen Grieks-Latijn en Latijn) en de derde graad aso (studierichtingen Grieks-Latijn, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde)
Grieks in het specifieke gedeelte van de pool Grieks in de derde graad aso (studierichting Grieks-Latijn)**

Voldoet voor Latijn in de eerste en tweede graad

Voldoet niet voor Latijn in de derde graad

Voldoet niet voor Grieks in de derde graad

Motivering

- De leerplanrealisatie voor Latijn voldoet in de eerste en tweede graad. In de derde graad Latijn is er geen volwaardige leerplanrealisatie door een onevenwichtige spreiding van de verschillende leerplanaspecten. In de polen Grieks en Latijn van de derde graad worden de specifieke eindtermen m.b.t. onderzoekscompetentie onvoldoende gerealiseerd.
- Het sterke beleidsvoerend vermogen van de school en de dynamiek en deskundigheid binnen de vakgroep garanderen het wegwerken van deze tekorten. Er is binnen de vakgroep wel nood aan een verdere reflectie over het nieuwe leerplan van de eerste graad en de consequenties ervan op het taal- en lectuuronderwijs.
- In de eerste graad werkt men intentioneel aan een functionele aanpak van grammatica en vocabularium. Zo wordt nieuwe leerstof inductief en in zinsverband aangebracht, maar het inoefenen ervan en de evaluatie gebeuren nog grotendeels serieel en niet geïntegreerd. Er is tijdens de lessen voldoende aandacht voor lectuur, maar er is geen neerslag van in de notities en de gelezen teksten maken nooit deel uit van de evaluatie. Leerlingen krijgen na de lectuur een werkvertaling. In een aantal lesgroepen is de betrokkenheid van de leerlingen bij het leesproces veeleer beperkt. Met deze werkwijze maakt het lezen te weinig deel uit van het leerproces en verwerft een aantal leerlingen onvoldoende leesvaardigheid. Cultuur komt aan bod met losse items, maar de verwerking gebeurt degelijk, met goede ondersteuning van beeldmateriaal. Er zijn ook extramurale activiteiten.
- In de tweede graad wordt de grammaticale en lexicale kennis gerepeteerd en vervolledigd. Ook hier gebeurt het inoefenen en evalueren serieel en buiten lectuurverband. Syntactische items worden uiteraard in zinsverband behandeld, maar deze zinnen zijn soms zeer artificieel en het duiden van de grammaticale toepassing primeert op het lezen. Lectuur krijgt de nodige aandacht. De gelezen teksten worden degelijk gesitueerd, ingeleid en besproken. Men hanteert gelijkgericht de lineaire leesmethode, maar deze kan nog worden geëxpliciteerd en bewust aan de leerlingen worden aangeleerd. Het leesproces verloopt zeer vertaalgericht, zodat voor heel wat leerlingen het tekstbegrip uit de vertaling tot stand komt. In een aantal lesgroepen blijkt de leesvaardigheid van sommige leerlingen zeer beperkt. Om hieraan te verhelpen zijn er geregeld opdrachten voor zelfstandige lectuur waar ook naar tekstbegrip wordt gepeild.
- In de derde graad Latijn worden alle leerplanaspecten behandeld, maar door een onevenwichtige spreiding ervan komt het retorische aspect met onvoldoende lectuur aan bod. Het filosofische aspect wordt zeer theoretisch benaderd en er wordt te weinig filosoferend gelezen. De gelezen teksten worden goed gekaderd in het genre en aspect. Wel verdient het specifieke taaleigen ervan meer aandacht. Positief is het

gebruik van receptiemateriaal en verschillende soorten van gepubliceerde vertalingen. M.b.t. het leesproces en de leesvaardigheid van de leerlingen gelden globaal dezelfde bemerkingen van de tweede graad.

- Voor Grieks in de derde graad vormt de graadklas geen probleem voor de leerplanrealisatie. De leerplancomponenten worden evenwichtiger behandeld en ze worden met een behoorlijke hoeveelheid lectuur gestoffeerd, maar ook hier kan er meer aandacht worden besteed aan genre- en auteurgebonden taaleigen.
- M.b.t. het realiseren van de specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie is voor de tweede graad een begeleide opdracht uitgewerkt die beantwoordt aan de verschillende fasen van onderzoekscompetentie. De uitvoering ervan was evenwel niet in alle lesgroepen even nauwkeurig. In de derde graad is er een aantal opdrachten voor verwerking van receptiemateriaal of tekstfragmenten, maar die zijn globaal zeer leraargestuurd en verwijzen onvoldoende naar de voorwaarden voor het leren onderzoeken en de uitvoering ervan. Deze lacune verdient evenwel een globale aanpak op schoolniveau en in samenwerking met de andere polen in de derde graad aso.
- Er is tijdens het onderwijs globaal goede aandacht voor leerbegeleiding. De vakgroep neemt de schoolopdracht inzake leren leren ter harte. Er zijn zinvolle studietips, leerstofoverzichten voor de proefwerken en documenten voor zelfevaluatie. Taken en toetsen worden klassikaal gecorrigeerd, maar dat gebeurt wel zeer tijdrovend. Bij de opdrachten zelfstandig werk wordt het tijdpad niet altijd gevolgd en de begeleidende vragen peilen niet altijd correct naar het beoogde tekstbegrip. Ook het betrekken van alle leerlingen bij het leesproces en het verhogen van de leesvaardigheid zijn aandachtspunten. De leerlingenagenda's zijn bij heel wat leerlingen heel summier en soms foutief ingevuld en worden op deze manier niet benut als ondersteuning voor leerbegeleiding en studieplanning.
- In de eerste en tweede graad worden grammatica en vocabularium zeer frequent getoetst, maar voornamelijk op kennisniveau. Lectuur komt in de eerste graad nooit aan bod, ook niet in de proefwerken. In de tweede en derde graad wordt lectuur genuanceerd bevraagd, zij het dat bij de elementen van tekstbespreking meer naar transfervaardigheden zou kunnen worden gepeild. De proefwerken zijn verzorgd opgesteld. In alle leerjaren krijgen leerlingen terecht een proefwerk over een niet-behandelde tekst, terwijl dergelijke opdrachten te zelden deel uitmaken van de evaluatie dagelijks werk.

3.3 Toegepaste economie in de tweede graad Handel

Voldoet niet

Motivering

- De leerplandoelstellingen werden vorig schooljaar in onvoldoende mate gerealiseerd. Belangrijke leerstofdelen werden niet of onvolledig behandeld. In concreto gaat het over het project, de toepassing van een didactisch boekhoudpakket, de integratieoefening², de boekhouding als beleidsinstrument en bepaalde items van 'Verkopen moet je leren' (40 lestijden in het 2de leerjaar).
- Een aantal oorzaken ligt aan de grondslag van de onvolledige leerplanrealisatie: het gemis aan een gezamenlijke leerplanstudie over de leerjaren heen, de prille instap in het leerplan, de lesuitval en het te lineair volgen van het leerboek. Nochtans is er een dosis engagement en professionaliteit beschikbaar om deze uitdagingen succesvol aan te gaan.
- Daarbij moet in het tweede leerjaar de samenhang tussen de parallelle klassen bevorderd worden (zie het voordeel van een functioneel en werkbaar jaarplan). Het valt op dat er een te ongelijkmatige leerplanvoortgang plaatsvindt en bovendien te

² De integratieoefening is specifiek voor het 2de leerjaar.

uiteenlopende accenten worden gelegd in de behandeling van de leerstofonderdelen. Dat heeft uiteraard gevolgen voor de te kennen leerstof bij de examens.

- Ter ondersteuning van de leerplanrealisering zijn er goed uitgeruste lokalen met ICT-infrastructuur en internettoegang. In het eerste leerjaar maakt men daar regelmatig gebruik van voor het werken in de boekhoudafdeling en de commerciële afdeling. De doelstellingen van de documentenstroom worden via computergestuurde simulatie - naast de manuele verwerking - voldoende bereikt.
- In aansluiting op het eerste leerjaar, analyseren en registreren de leerlingen in het tweede leerjaar de courante commerciële, financiële en diverse verrichtingen. Het inoefenen ervan gebeurt echter louter manueel en niet via een didactisch boekhoudpakket, zoals het leerplan voor beide leerjaren voorschrijft.
- Het is wel positief dat in het tweede leerjaar de eindejaarsverrichtingen voldoende aan bod komen (zie ook herhalingsoefeningen). Aan de andere kant wordt de grote integratietoepassing - met eenvoudige en gevorderde verrichtingen voor alle behandelde situaties - over het hoofd gezien. Nochtans schrijft het leerplan voor dat deze oefening een ideale gelegenheid is om de leerlingen een heel praktijkgerichte oefening te laten uitvoeren.
- Vorig schooljaar werd nog geen (peterschap)project uitgewerkt met het plaatselijke bedrijfsleven. Voor het eerste en het tweede leerjaar gaat dit respectievelijk om 8 en 12 uren. In het eerste leerjaar werd voor dit schooljaar wel een voorstel ontwikkeld. Zowel het leerplan als het leerboek bevatten nochtans voldoende ondersteunende informatie om een dergelijk project uit te werken.
- Een minpunt zijn de soms slordige boekhoudkundige notities, het ontbreken van de transfers in de journalen en van de salderingen van de grootboekrekeningen. Daarnaast worden de agenda's te summier ingevuld. Ze bezitten daardoor geen tot weinig informatiewaarde in relatie tot de leerplanvoortgang, de te kennen leerstof en de opdrachten.
- De leerlingen weten wat verwacht wordt bij de evaluatie en kunnen rekenen op feedback na de toetsen. De puntenverdeling is transparant. De frequentie van toetsen en taken is zeker voldoende om via de terugkoppeling het formatieve karakter ervan te bewaken (het leerproces). De vraagstelling bij de examens sluit aan bij het dagelijks werk. Soms is er een hergebruik van examenvragen.
- In het tweede leerjaar zijn tussen de parallelle klassen opvallende kwaliteitsverschillen in de examens. Deze vaststelling slaat zowel op de inhoudelijke vormgeving en de wijze van formulering als op het type van vraag (bijv. louter kennisgericht versus theorie gelinkt aan actualiteit). Bovendien worden de examens niet gezamenlijk opgesteld (zie de ongelijkmatige leerplanvoortgang). Dat houdt uiteraard risico's in bij een controversiële beslissing van de delibererende klassenraad.
- De vakcommentaar op de rapporten is veeleer minimaal en bezit een beperkte informatiewaarde. Aan de andere kant zijn er de remediëringsinitiatieven voor de zwak scorende leerlingen en de reële pedagogische bekommernis tijdens het lesgeven.
- Op de zeer korte termijn stellen zich m.b.t. de leerplangerichtheid en –realisatie tal van uitdagingen. Dat slaat eveneens op het doelgericht hanteren van gevarieerde werkvormen³, het optrekken van de ICT-gerichtheid in de klaspraktijk en het bewerkstelligen van de integratie met informatica (zie de factuurberekening, het rekenbladprogramma en de tekstverwerking).
- De inspectie is van mening dat er binnen de vakgroep voldoende generieke kwaliteitswaarborgen - inclusief een reële pedagogische bekommernis - beschikbaar zijn, zodat de hierboven vastgestelde tekorten niet resulteren in een gunstig advies beperkt in de tijd. De beleidskracht op schoolniveau staat daarvoor eveneens garant.

³ Zie de concreet omschreven didactische wenken bij deel 4 'Verkopen moet je leren'.

3.4 Toegepaste economie in de derde graad Boekhouden-informatica

Voldoet

Motivering

- De leerplandoelstellingen worden op een voldoende wijze gerealiseerd. De kennis van en het inzicht in het leerplanconcept - gestoeld op een reële taakbekommernis - bevorderen de leerplangerichtheid. Men streeft ernaar om de leerplandoelstellingen geïntegreerd te realiseren (geen sinecure). Er is trouwens een goede integratie met het vak toegepaste informatica.
- Sterke punten zijn de leerplanstudie en de planmatige verdeling van de leerstof met dwarsverbindingen tussen de modules/items (zie het functionele en zorgvuldige jaarplan). In de samenwerking met de taalvakken zit evenwel nog een grote groeimarge. In het leerplan is er trouwens een aantal verwijzingen opgenomen rond de mogelijke samenwerking met de vakken Nederlands, Frans en Engels.
- Doorheen het geautomatiseerd boekhoudproces wordt het inzicht in de boekingsmechanismen en de jaarrekening voldoende bewaakt. Via de specifieke vakmethodologie krijgen de leerlingen een beredeneerd inzicht in het verloop van het boekhouden, ingepast in de financiële organisatie van de ondernemingen en in de onderliggende bedrijfseconomische context met een verlengstuk naar het elementaire kostprijsconcept.
- Doorheen het curriculum⁴ komen de kennis- en inzichtsc componenten, het inoefenen van vaardigheden en het bijbrengen van attitudes behoorlijk aan bod (via groepswerk, zelfstandig werk, presentaties en sollicitatiegesprekken). Deze werkvormen dragen impliciet bij tot het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
- Er zijn goed uitgeruste lokalen met ICT-infrastructuur en internetmogelijkheden. De toepassing van het boekhoudpakket verloopt gestructureerd en met voldoende diepgang. De elektronische leeromgeving wordt courant gebruikt als communicatiemiddel: taken, oefeningen en opgaven voor de geïntegreerde proef. Men heeft derhalve een goed zicht op de ICT-geletterdheid van de leerlingen. Ze worden tevens regelmatig geoefend in het opzoeken, filteren en verwerken van informatie.
- De leerlingen beschikken over leerplanrelevant studiemateriaal, deels aangevuld met notities en powerpointpresentaties. Het actualiteitsprincipe wordt voldoende toegepast.
- In het teken van de verdere optimalisering van de leerplanrealisering stelt zich nog een aantal uitdagingen. Het projectmatig werken kan nog nadrukkelijker toegepast worden (abstractie makend van o.a. het bedrijfsspel en de insteken via integrale projecten). De projecten, geformuleerd in de specifieke pedagogisch-didactische wenken bij de verschillende leerplanonderdelen, bieden interessante invalshoeken. Daarnaast kan er nog sterker gefocust worden op gevarieerdere werkvormen om zodoende de nodige competenties te ontwikkelen (inhakend op de pedagogisch-didactische wenken in het leerplan).
- De leerlingen weten wat van hen verwacht wordt bij toetsen en examens. Ze kunnen daarbij rekenen op feedback. De frequentie van toetsen en taken is zeker voldoende om het formatieve karakter ervan te bewaken (in relatie tot het leerproces). De vraagstelling bij examens is van een goed niveau en evenwichtig verspreid over de geziene leerstof. Er wordt zorgvuldig gecorrigeerd op basis van een duidelijke puntenverdeling. De actualiteit wordt op een passende wijze aan de theorievorming gekoppeld (ook bij het dagelijks werk) Het computerboekhouden maakt deel uit van het examen.

⁴ Deel 1: De boekhouding bij de start van de onderneming - Deel 2: Boekhoudkundige verrichtingen bij het runnen van de onderneming en Deel 3: De boekhouding als beleidsinstrument

- De vakcommentaar op de rapporten is veeleer minimaal en bezit een beperkte informatiewaarde. Aan de andere kant zijn er de remediëringsinitiatieven voor de zwak scorende leerlingen en de reële pedagogische bekommernis tijdens het lesgeven.
- Een minpunt zijn de soms slordige boekhoudkundige notities, het ontbreken van de transfers in de journalen en van de salderingen van de grootboekrekeningen. Daarnaast worden de agenda's te summier ingevuld. Ze bezitten daardoor geen tot weinig informatiewaarde in relatie tot de leerplanvoortgang, de te kennen leerstof en de opdrachten (o.a. i.v.m. de geïntegreerde proef).
- Het inhoudelijk concept van de geïntegreerde proef is afgestemd op het studierichtingsprofiel van Boekhouden-informatica. De proef wordt zorgvuldig voorbereid, georganiseerd en uitgevoerd (o.a. handleiding met richtlijnen en het logboek). In het teken van een sterkere integratie rond de hoofdopdracht kan het aantal opgaven ongetwijfeld gereduceerd worden. Er worden transparante evaluatieafspraken en -criteria gehanteerd. De evaluatiefiches leveren een hoge informatiewaarde op, terwijl de peerevaluatie van het groepswork een meerwaarde oplevert.

3.5 Basisvorming: Frans in 1A en de basisoptie Moderne wetenschappen

Voldoet

Motivering

- De doorlichting heeft plaats in een overgangsjaar van leerplan D/1997/0279/026 naar leerplan D/2010/7841/014. Het lerarenteam van de eerste graad heeft de omschakeling tussen beide leerplannen goed verwerkt en van de gelegenheid gebruik gemaakt om de onderwijsaanpak bij te sturen. Waar voorheen grammatica het raamwerk was waarrond het leerstofaanbod werd opgebouwd, vertrekt het curriculum nu van communicatieve taaltaken waarin de kenniscomponenten functioneel worden aangebracht en ingeoefend. Op basis van de gewijzigde aanpak worden de leerplandoelen m.b.t. de vaardigheden en de integratie van kennis en vaardigheden voldoende gerealiseerd.
- De omslag die de leraren hebben gemaakt op het vlak van de onderwijspraktijk is nog niet doorgetrokken naar de evaluatiepraktijk. Bij proefwerken en dagelijks werk zijn de oefeningen doorgaans niet ingebed in een functionele context. Vertalingen zijn nog een frequent gebruikte toetsvorm.
- De puntenstructuur van de proefwerken is niet transparant en de puntenverhouding tussen kennis en vaardigheden wordt leraarafhankelijk scheefgetrokken doordat kennisvragen worden gecatalogeerd onder vaardigheden en sommige vaardigheden ondergewaardeerd worden. De puntenverhouding tussen dagelijks werk en proefwerk leidt tot een evaluatie die overwegend productgericht is.
- Door het vlot en verzorgd taalgebruik van de leraren en hun consequent gebruik ervan zijn de lessen een constante bron van luistertraining. Zij moedigen de leerlingen aan om het Frans te hanteren als voertaal in de klas en reiken hen daarvoor de nodige schooltaalwoorden aan. Wel zouden ze alerter kunnen reageren op hardnekkige uitspraakfouten.
- De goed georganiseerde leerbegeleiding op schoolniveau krijgt een verlengde op de klasvloer aan de hand van een afsprakenblad, leerstofoverzicht, foutenanalyse, afspraken over de aanpak van dyslexie en remediëringsoefeningen met de computer. De leerlingen krijgen ook vakspecifieke studietips, maar die sporen nog niet met de gewijzigde onderwijsaanpak en de uitgangspunten van het leerplan.
- De leraren maken ernstig werk van de rapportcommentaren waarin ze uitvoerig informeren over de resultaten van de proefwerkcomponenten. Die informatie wordt evenwel zelden aangevuld met remediërende suggesties.
- In de vakgroep van de eerste graad is de dynamiek aanwezig om verder te groeien naar samenhang en gelijkgerichtheid. Daar zijn nu al tastbare resultaten van zoals de

gemeenschappelijke proefwerken en jaarplannen en de evaluatiefiches die uitgewerkt zijn voor spreken, mondelinge interactie, schrijven en attitudes.

- De school ondersteunt de leerplanrealisatie door een comfortabele materiële omkadering, die adequaat benut wordt door de leraren.

3.6 Muzikale opvoeding in de A-stroom (basisvorming) en ASO II,2

Voldoet

Motivering

- Uit gesprekken, lesobservaties en nazicht van documenten blijkt de output van het muziekonderwijs degelijk. Deze vaststelling heeft zowel betrekking op cijfergegevens als op het welbevinden van de leerlingen t.a.v. het geboden muziekonderwijs. Een en ander is het resultaat van een interessante wisselwerking tussen een betrokken schoolleiding en het engagement van de muzikleraren.
- Vooral binnen het muziekonderwijs voor de eerste graad is een interessante vernieuwingsdynamiek aan de orde, enerzijds vanuit het nieuwe leerplan, anderzijds gestimuleerd vanuit een recent gevolgde opleiding inzake 'muzo-coaching'. Deze dynamiek zorgt ervoor dat bij de leerlingen en leraren de beleving en de ervaring bij het omgaan met muziek het geheel van de leerplanrealisatie overspant, cruciaal item binnen het muziekonderwijs.
- De leerplanrealisatie wordt gedragen door een evenwichtige behandeling van de muzikale omgangsvormen: vocaal en instrumentaal musiceren, beluisteren, spreken over muziek, improviseren, ontwerpen. Het verdient aanbeveling om het musiceren in gemengde/flexibele bezetting verder uit te bouwen. Hetzelfde geldt voor de inspanningen inzake het ontwerpen van muziek. Het voorzien en implementeren van een aantal instrumenten uit het popinstrumentarium kan bij de behandeling van deze leerplandoelen nog veel nieuwe mogelijkheden creëren.
- Het lesgebeuren verloopt in een degelijke werk- en leersfeer en er worden interessante onderwijsleergesprekken gevoerd die bijdragen tot een degelijke interactie. De vlotte afwisseling qua muzikale omgangsvormen maakt van de muzikles een gevarieerd gebeuren.
- Het voorzingen is degelijk, het niveau van de begeleidingspraktijk is - leraargebonden - laag.
- Het is positief dat het muziekonderwijs wordt versterkt door een aantal initiatieven op schoolniveau. De initiatieven m.b.t. Jeugd en Muziek hebben een interessante link naar de leerplanrealisatie en smeden een goed samenwerkingsverband met de Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans. Het initiatief tot concertbezoeken met een gevarieerd programma-aanbod draagt bij tot de kunstzinnige vorming op schoolniveau. Het is ook verdienstelijk dat heel wat leerlingen kansen krijgen om via verschillende projecten op schoolniveau muzikaal/creatief/artistisch bezig te zijn.
- De leraren participeren voldoende aan nascholing, zowel algemeen pedagogisch als vakgericht.
- Het muzieklokaal is uitnodigend voor het verstrekken van kunstzinnig onderwijs. De akoestiek is goed, het schoolmeubilair voortreffelijk. Er is voorzien in een aantal digitale leermiddelen die goed worden gebruikt. Er is ad valvas aandacht voor de actualiteit binnen de muziekwereld. Een aantal afbeeldingen is gedateerd.
- Positief binnen de leerbegeleiding zijn het 'muzikaal paspoort' voor nieuwe leerlingen, de duidelijke klasafspraken alsook de beknopte samenvattingen die binnen een les geregeld aan de orde zijn. Leraargebonden is het lestempo soms te traag.
- Het muziekonderwijs mist echter duidelijke leerlijnen voor de diverse muzikale omgangsvormen. Dit resulteert in onvoldoende uitdaging voor leerlingen die ook DKO volgen, maar evenzeer in gebrek aan differentiatie en niveau t.a.v. de talrijke mogelijkheden binnen de verschillende lesgroepen.

- Het niveau van het muziekonderwijs kan ook opgetild worden door meer aandacht te schenken aan de artistieke component.
- De vakgroepwerking is behoorlijk, maar dient sterker uitgebouwd als een collegiaal platform voor uitwisseling en dit vooral inzake leerbegeleiding (leerlijnen) en evaluatie. Het verdient aanbeveling om binnen de vakgroepwerking ook de aansluiting van de vakken muzikale opvoeding en esthetica te onderzoeken/bespreken. De kunsteducatie op school kan vanuit muzikale opvoeding ook winst boeken door intensiever overleg met de collegae plastische opvoeding en drama. Dit biedt meteen de interessante mogelijkheid om de aanwezige 'muzo-gedachte' verder op temperatuur te houden.
- Binnen de evaluatie is aandacht voor de verschillende omgangsvormen/leerplancomponenten. De schriftelijke toetsen zijn qua opmaak net en ook de puntenverdeling is duidelijk aangegeven. Overzichtslijsten laten zien dat ook de muziekpraxis onderwerp van evaluatie is.
- De schriftelijke evaluatie vertrekt nog maar beperkt vanuit het luisteren. Analyse van de toetsen leert dat de vragen veelal onvoldoende gerelateerd zijn aan interessante leerlijnen (cfr. supra). Dit is uiteraard een gevolg van de vooralsnog te beperkte 'leerlijngerichtheid' binnen het verstrekte muziekonderwijs.
- Tot slot mag gesteld worden dat het aangeboden muziekonderwijs een verdienstelijke bijdrage levert tot de brede en harmonische vorming op schoolniveau.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Voor het geheel van de deskundigheidsbevordering worden op het niveau van de scholengemeenschap een aantal criteria en afspraken vastgelegd. Het nascholingsplan steunt op een gedragen visie. Deze is het resultaat van een behoeftepeiling en gekozen/vastgelegde prioriteiten op schoolniveau.
- Inzake de deskundigheidsbevordering versus regelgeving is vastgesteld dat het nascholingsbeleid niet werd geadviseerd door de schoolraad. (Decreet betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad van 02 april 2004 - artikel 19). Daarnaast wordt het nascholingsplan niet goedgekeurd op de ondernemingsraad (Decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs (08 mei 2009 - art. 8) en Decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs (05 april 1995 - art. 32 - 7 °). Gelet op het kwaliteitsvol beleidsvoerend vermogen alsook op de voorlegging van het nascholingsplan op het onderhandelingscomité in de week na de schooldoorlichting vormt deze inbreuk geen aanleiding tot een in de tijd beperkt gunstig advies.
- De schoolleiding stimuleert de deskundigheidsbevordering aanzienlijk. De school beschikt over duidelijke procedures voor het aanvragen en evalueren van gevolgte

nascholing. Het personeel wordt duidelijk geïnformeerd over het navormingsaanbod, maar de schoolleiding responsabiliseert hiervoor ook de vakgroepen.

- Uit overzichten blijkt dat de school ruime aandacht besteedt aan algemeen pedagogische nascholing van haar personeel. Ten aanzien van de vorige schooldoorlichting (2002) heeft de school op dit vlak heel wat vorderingen gemaakt. Uit het overzicht van de gevolgde nascholing blijkt eveneens een vrij evenwichtige verdeling t.a.v. de onderwijsvormen, studierichtingen en vakken.
- Nazicht leert dat de school de nascholingsgelden correct gebruikt en daarbij ook veel extra financiële middelen investeert ten behoeve van de deskundigheidsbevordering.
In een aantal gevallen organiseert de school vanuit bepaalde prioriteiten en/of uit praktische overwegingen ook zelf nascholing, al of niet in samenwerking met de scholengemeenschap. Voorts is op het niveau van de scholengemeenschap een interessant leertraject voor nieuwe leraren uitgestippeld. Via coaching, peter- en meterschap alsook de vakgroepen worden veel inspanningen geleverd om beginnende leraren goed te begeleiden in het parcours van groeien in leraarschap.
- Zowel uit gesprekken als uit lectuur van de vakgroepverslagen blijkt dat de kwaliteit van de vakgroepen aanzienlijke verschillen vertoont. Dit manifesteert zich vooral op het vlak van de leerplanstudie en het implementeren van nieuwe onderwijsitems.
- Binnen de functioneringsgesprekken vormt de deskundigheidsbevordering een vast item. De schoolleiding poogt om ook via deze manier de onderwijskwaliteit te bewaken en te stimuleren en dit in een goede verhouding te plaatsen t.a.v. het welbevinden van elk personeelslid. Finaal wint de deskundigheidsbevordering ook aan kwaliteit vanuit het feit dat de schoolleiding zich heel bewust laagdrempelig opstelt, gekoppeld aan een professionele vertrouwensrelatie.

Inbreuken tegen de regelgeving

- De besluitvormingsprocedures inzake het nascholingsplan.
- De goedkeuring van het nascholingsplan door het LOC.

Begeleiding

4.1.2 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Binnen het geheel van de leerlingenbegeleiding heeft de school een kwaliteitsvol systeem van leerbegeleiding uitgewerkt. Een en ander is gegroeid vanuit de psychosociale ondersteuning, gebundeld in Cel Bel. Over dit laatste werd reeds gerapporteerd in het opvolgingsverslag van de schooldoorlichting (2005).
- Vanuit de beleidsvoering is de leerbegeleiding uitgewerkt per graad met daarbij een bewuste keuze voor een groei naar verzelfstandiging doorheen de drie graden van het secundair onderwijs. Op die manier is voor de leerlingen een begeleiding uitgewerkt die goed aansluit op hun leeftijd en leefwereld. In het aso ontbreekt echter het sluitstuk van het traject namelijk de realisatie van de onderzoekscompetentie.
- Zowel de verzorgde schoolbrochures als het schoolreglement bieden leerlingen en ouders een overzicht van de leerondersteuning die op school wordt aangeboden.
- De schoolleiding trekt de kaart van leerbegeleiding voor elke leerling. Daarom worden de intakegesprekken met leerlingen gevoerd door een specifiek lerarenteam dat de relevante info m.b.t. leerondersteuning noteert.

- De school heeft reeds heel wat ervaring opgebouwd in de omgang met leerstoornissen en via gerichte nascholing heeft een behoorlijk aantal leraren expertise verworven. In voorkomende gevallen is de informatie/communicatie met de ouders degelijk.
- De brede verkenning en ondersteuning van het leren leren binnen de eerste graad is uitgewerkt via een algemeen programma en stappenplan dat over alle leraren en vakken eerste graad is verkaveld. Het beleid beoogt hiermee een ruime betrokkenheid van alle leraren en onderstreept de cruciale rol van de klastitularis.
- Verder is voor de eerste graad voorzien in een coördinatie van de leerbegeleiding, als sleutelpost voor leerling, titularis, vakleraren en ouders. Op deze manier wil men een leerbegeleiding aanbieden op maat van de individuele leerling.
- Zowel voor de tweede als de derde graad is telkens door een kerngroep en in dialoog met de schoolleiding een specifiek programma voor leerbegeleiding uitgewerkt. Daartoe is door de leden van de kerngroep heel wat specifieke nascholing gevolgd. Het programma voor de tweede graad focust onder meer op de leermotivatatie en dat van de derde graad op inzichten in de eigen leerstijl alsook het verwerken van grotere leerstofpakketten. De inspanningen en resultaten vormen onderwerp van regelmatig overleg binnen het respectieve team.
- De talrijke initiatieven voor leerondersteuning worden over het algemeen goed geregistreerd in het leerlingvolgsysteem. De gebruiksvriendelijkheid van het systeem is evenwel niet optimaal. Over de inhaallessen is de communicatie met de ouders duidelijk. In het leerlingvolgsysteem worden ze nog niet consequent opgenomen.
- De school levert ook inspanningen om de effecten van de leerondersteuning in het leerlingvolgsysteem te noteren. Op termijn wil men deze registratie/data aanwenden bij de leerlingenoriëntatie in de scharnierjaren van de schoolloopbaan.
- Betreffende stages en werken binnen het handelsonderwijs is het stagerereglement niet volledig conform het voorgeschreven model (bijlage 3 van de omzendbrief SO/2002/09). Ook worden de gegevens inzake de activiteiten van de stagebegeleiders niet vooraf ingebracht (punt 9.1).

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De beleidsvoering m.b.t. de evaluatie en de rapportering is t.a.v. de vorige schooldoorlichting (2002) aanzienlijk verstevigd. Dit manifesteert zich zowel binnen de visieontwikkeling als de concretisering. Gesprek en lectuur van verslaglegging van de pedagogische raad leert dat de beleidsontwikkeling rond het item evaluatie participatief gebeurd.
- De organisatie van de evaluatie is transparant en berust op duidelijk afgebakende periodes. Het toekennen van gewichten per lesuur alsook de verhouding proefwerkdagelijks werk is het resultaat van heel wat overleg tussen de schoolleiding en de leraren/vakgroepen. Er zijn ook heldere afspraken en instructies inzake permanente evaluatie alsook het evalueren van de stage en de geïntegreerde proef. Via het schoolreglement worden leerlingen en ouders goed geïnformeerd over het geheel van de evaluatie op school. Het valt te overwegen de verhouding tussen het dagelijks werk en de proefwerken beter af te stemmen op de verschillende onderwijsvormen en

graden. De evaluatie van het dagelijks werk minder kennis- en reproductiegericht maken is hierbij een essentiële voorwaarde.

- Voor nieuwe leraren wordt binnen de aanvangsbegeleiding aandacht besteed aan evalueren. Dit krijgt een vervolg binnen de ondersteuning door een coach en door de vakgroep.
- Sedert een drietal schooljaren werkt de school ook met een attituderapport, bedoeld als instrument bij de persoonlijkheidsvorming van de leerling en kaderend binnen het pedagogisch project. Het betreft een dynamisch rapport dat naar verfijning toe reeds een behoorlijke screening en ontwikkeling heeft doorgemaakt. Er blijft evenwel nog een groeimarge m.b.t. operationele criteria.
- Voor de inhoudelijke invulling van de evaluatie hanteert de schoolleiding een aantal afspraken, maar responsabiliseert voorts in grote mate de vakgroepen. Binnen een behoorlijk aantal vakgroepen vormt de evaluatie een onderwerp van uitwisseling, overleg en studie. Daarnaast hecht een beperkt aantal vakgroepen nog maar weinig belang aan collegiale studie van de evaluatie wat resulteert in een gebrek aan gelijkgerichtheid en afstemming op de leerplandoelen.
- De evaluatie van de geïntegreerde proef verloopt zorgvuldig met aandacht voor de product- en procesevaluatie.
- De school heeft aanzienlijk werk gemaakt van het verder terugdringen van de uitgestelde beslissingen. Uit het opvolgingsverslag van de schooldoorlichting (2005) blijkt dat de aanzet daartoe dateert uit deze periode. Gesprek daarover en nazicht van het leerlingvolgsysteem leren dat de vaststellingen/beslissingen van de begeleidende klassenraden goed worden geregistreerd en daarbij gezien worden als bouwstenen naar de eindbeslissing van de delibererende klassenraad. Ook de communicatie met de ouders daaromtrent is degelijk uitgewerkt. Met het recente initiatief 'bijkomende remediërende proeven' wil de school blijven sleutelen aan het verminderen/wegwerken van de uitgestelde beslissingen..

4.2.2 *Rapporteringspraktijk*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Binnen het geheel van de rapportering hecht de school veel belang aan de communicatie met de ouders. Dadelijk aansluitend op de proefwerkperiodes organiseert de school de oudercontacten. De opkomst is daarbij groot. Naast de gesprekken met leraren voorziet de school voor de ouders die dit wensen in inzage de proefwerken. Voorts wordt nadien tijdens de lessen het proefwerk klassikaal doorgenomen als remediëring en element van het onderwijsleerproces.
- De school gaat bij de delibererende klassenraad correct om met de onderwijsregelgeving terzake. Zowel de notulen als het syntheseblad zijn nauwkeurig en correct ingevuld.
- Vanuit het gevoerde evaluatiebeleid heeft de schoolleiding reeds een aantal initiatieven genomen m.b.t. het rapporteren en daarbij impulsen gegeven om de vakcommentaar bij de rapporten te optimaliseren. Zo werd onder meer op school reeds nascholing over dit onderwerp georganiseerd. De vakcommentaar wordt vooralsnog leraargebonden ingevuld. Het gaat daarbij veelal over resultaten van leerstofonderdelen, maar veel

minder over commentaar inzake remediëring. Wel is het zo dat binnen het leerlingvolgsysteem meer adequate info is geregistreerd over vakgerichte remediëring.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De schoolleiding getuigt van een hechte samenwerking met een volwaardig team van vier directeurs o.l.v. een algemene directeur die als lessenaaraanvoerder duidelijke sturing geeft en dit vanuit een participatieve bekommernis.
- De school kiest juiste prioriteiten, steeds gericht op kwaliteitsvol onderwijs en met het oog op de voortdurende vernieuwing/dynamisering van het onderwijs. De visieontwikkeling en concretisering m.b.t. de onderzoekscompetentie was tot op heden evenwel te beperkt aan de orde.
- Het taalbeleid bevindt zich in een ontwikkelingsfase waarbij aandacht gaat naar het verder sensibiliseren van leraren met het oog op een interessante implementatie binnen het vakkenonderwijs en als vast element van de hele schoolcultuur.
- Omwille van de grote groei van de school heeft de schoolleiding veel geïnvesteerd in de ondersteuning van nieuwe leraren. Het evenwicht met het algemeen toezicht op de leerplanrealisatie/vakgroepen is mogelijks daardoor niet optimaal. Het verdient aanbeveling om ook dit toezicht expliciet gestalte te geven.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerplanrealisatie voor Latijn in het specifiek gedeelte van de studierichtingen Grieks-Latijn en Latijn in de tweede graad ASO.
- De leerplanrealisatie voor muzikale opvoeding in de eerste graad.
- De leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte van de studierichting Boekhouden-informatica.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het engagement van veel leraren in de volledige schoolwerking.
- De aanvangsbegeleiding en de coaching van nieuwe leraren.
- De leerbegeleiding.
- De deskundigheidsbevordering.
- De dynamiek van een aantal vakgroepen.
- De materiële omkadering en de adequate benutting ervan.
- De brede en harmonische vorming met onder meer de vrije ruimte en een sterk luik internationalisering.
- Het veilig en geordend pedagogisch klimaat.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het beleidsvoerend vermogen.
- De complementaire samenwerking binnen de schoolleiding.
- De visieontwikkeling met uitzondering van de onderzoekscompetenties op onderwijskundig vlak.
- Het participatief beleid.
- De interne communicatie.
- De communicatie met de ouders.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De relatie van de specifieke eindtermen m.b.t. de onderzoekscompetentie in verschillende polen.
- De leerplanrealisatie voor het vak Toegepaste economie in TSO II, Handel.
- De leerplanrealisatie voor Latijn in de derde graad.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De gelijkgerichtheid van enkele vakgroepen.
- De leerplangerichtheid in een aantal vakken vooral inzake de evaluatiepraktijk.
- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de onderwijsvormen en graden.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De visieontwikkeling en aansturing van de realisatie van de specifieke eindtermen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving:

- De besluitvormingsprocedures inzake het nascholingsplan.
- De goedkeuring van het nascholingsplan door het LOC.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Gino Malfait

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Jean-Marie Noreillie